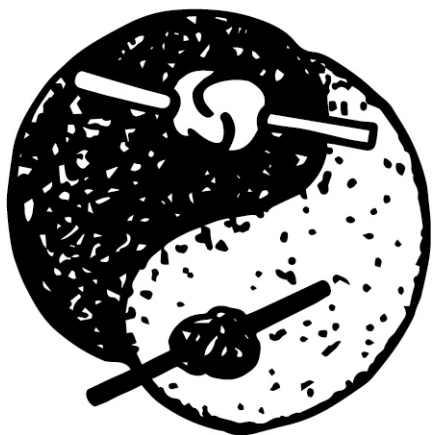

JELITA & JITRNICE

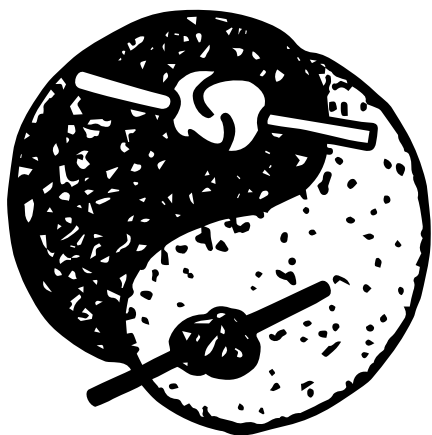

Michaela Janečková

JELITA & JITRNICE

Michaela Janečková

*Věnováno dceři Josefíně,
mému muži, nejbližší rodině
a hrstce odolných přátel.
Jen díky nim jsem další knížku mohla psát.
I když taky někdy trochu jim navzdory...!*

Všechny postavy jsou smyšlené.
Příběhy a kulisy ale většinou ne.

LEDEN

Na Nový rok – o slepičí krok.

Velká kniha českých pranostik

Kuřecí prsní řízky chlazené – 129,90!

akční leták Lidl

Šok na Bruntálsku! Důchodkyně zachránila ztracenou samici sokola, odchytila ji na vlastní slepici.

deník Blesk

STÁŇA (S)

Někdy si tak přemýšlím, jak by asi vypadal můj medailon ve Výměně manželek.

„Ahoj, jmenuju se Stáňa. Jsem pořádkumilovná, ale pořádku neschopná. Mezi mé záliby patří dát prádlo točit do pračky, pak na něj zapomenout, za tři dny ho vyprat z té zapárené zatuchliny znovu a teprve pak ho jít pověsit. Jsem první generací žen, která si víc žehlí vlasy, než svoje prádlo.“

Mým kariérním cílem je být respektovanou novinářkou, která rozkrývá korupci a amorální jednání těch, co jsou zrovna u moci, případně upozorňuje na bizarnosti totalitních systémů všude ve světě. Místo toho točím reportáže o tom, že benzín zdrazil o celý desetník, ve špekáčkách se našlo o pět procent masa míň, než výrobce deklaroval, a sháním hluboké lidské, a ekonomicky odborné, příběhy typu „pan Karel

je pedant na zhasínání, sice tím štve celou rodinu, ale ušetří 215 korun za kvartál.

S manželem Lávikem a dcerou Žofíí bydlíme v bytě v Chrášťanech u Prahy. To je taková ta lokalita, o které vám realitní makléři řeknou, že je to místo s výbornou dostupností dopravního spojení a veškerých myslitelných služeb, což v praxi znamená, že z jedné strany hučí dálnice a z druhé smrdí výrobná granulí. Nejkrásnější místo v Chrášťanech je travnatý plácek se smutečnými vrbami u místního hřbitova, vedle márnice. Rádi bychom nebydleli v Chrášťanech. Ale to je na dlouho.

Je mi už tolik, že si pamatuju, co bylo icq, a jaký přesně dělalo zvuk, když přišla zpráva: „O, ou!“

Když jsme se pak všichni z ajska a spolužáci.cz přesunuli na Facebook, a někdo z kolegů sdílel odkaz na vyplnění přihlášky do armádního kurzu přežití, neváhala jsem, protože jsem chtěla být na budoucnost zahraničního investigative připravená se vším všudy. To zaprvé. A zadruhé proto, že mi bylo jasné, že články o modrých zónách a nových kontejnerech na tříděný odpad, které spadaly do pražské přílohy novin, si moc respektu v redakci nevydobydu. Kdybych věděla, že se tam seznámím se svým manželem, bývala bych si na to tenkrát pořídila lepší spodáry. O, ou!

Lávik, teda, abych byla historicky přesná, nadporučík Ladislav, ale proti mým jégrovkám nic nenamítal, a při simulovaném waterboardingu pak přeskočila jiskra, kterou ani kýbl vody přelité přes hadr na obličej neuhasil. Při následném simulovaném výslechu, za ostrého svitu lampy kdesi v podzemním betonovém bunkru, jsem mu místo souřadnic evakuace nadiktovala své telefonní číslo, a tím přizvala

maskáče vzor 95 do svého života. Prádlo na tmavé, bílé, barevné a zelené třídím už čtrnáctým rokem.

Že jsem Výměny manželek viděla víc dílů, než by se na můj intelekt slušelo, bych nepřiznala nikde mimo kancelář č. 142 na Kavčích horách. Tam totiž sedí tři jedinci, kteří tenhle mentálně intelektuální masochismus jedou úplně stejně, tudíž se tím navzájem už nemůžeme ani trochu ztrapnit. Když se řekne ekonomická redakce České televize, většina lidí si představí seriózní prostor, kde jsou vedle vypiglovaného kávovaru k dispozici aktuální Financial Times, na obrazovkách tenoučkových laptopů automaticky naskakují burzovní novinky a na stěnách visí zarámovaná novinářská ocenění za rozkrytí nejzásadnějších hospodářských kauz desetiletí. A navíc se tímto svatostánkem čísel ozývá tlumené brebentění o možném zvýšení úrokových sazeb centrální banky.

Realita se o chlup liší.

„No, zdar, pocem. Jako vidělas to včera? Já chytla jen tu upoutávku, ale je tam úplná kompletka. Borec hned po příchodu z práce kontroluje, jestli je vytřeno, vona neví, co je to bidet, a v tý druhý famílii mají všichni dohromady asi tak sedm zubů,“ haleká na mě obvykle kolegyně Julie, sotva dopoledne rozrážím dveře kanclu.

Točí se při tom na židli, které chybí jedna područka, a tím rytmickým pohybem rozhoupává jmelí a skateboard, tedy dvě věci, které tu jsou už asi sedm let bůhvíproč zavěšené na mřížce mezi stropními panely.

Je to tak. Podřadná reality show jsou naše guilty pleasure. Čím blbější, tím lepší. Shromažďujeme je a pak si je ukazujeme jako trofeje. Je to vlastně takové svého druhu

sběratelství. Někdo sbírá betlémy, kdežto my pitomce, jelita, budižkničemu, zoufalce a tragédy. Alespoň tedy takhle virtuálně.

Když se na kameře rozsvítí červená, jsme všichni maximálně profesionální, analytičtí, a některým tématům, ve kterých se roky dobrovolně štouráme, rozumíme možná nejvíce v republice. Ne všem. I když ale nejsme odborníci na všechno, co nás při natáčení štrejchne, v jednom oboru nemáme konkurenci. Na práci s informacemi. Rozeznat KDO mi říká CO, za jakých OKOLNOSTÍ, jakým ZPŮSOBEM, s jakým ÚMYSLEM a za jakým ÚČELEM, to tu všichni máme pod kůží. Neznám tu na téhle zpravodajské chodbě nikoho, kdo by nebyl tak trochu idealista a nesnažil se aspoň trochu dělat dobře svoji práci novináře podle základních standardů. Tohle jsme my.

Pracovní doba neexistuje, dokud není hotovo, ze střižny prostě neodejdete. Ani když máte jít na oslavu narozenin tchyně, a svou absencí vytočíte půlku rodiny. Ani na svůj vlastní funus. Prostě ne! A když se podělá něco většího, a vám v nějaké variantě spadne na hrb mimořádné vysílání, možná nepůjdete spát vůbec. A možná to potrvá týden. Nikdo neví. Je to rajc a šílenství zároveň. Pokud chcete vytočit redaktora zpravodajství, nevinně se ho u snídaně zeptejte, v kolik asi přijde večer domů, popřípadě jestli se stihne stavět třeba na poště. Reakce bude někde na škále mezi pláčem, hysterickým smíchem, sprškou nadávek a pomočením se.

No, a abyste tohle všechno přežili alespoň nějakou dobu ve zdraví, potřebujete přetlakový ventil. Erudici a profesionalitu vyvážit tupým sledováním audiovizuálních pomejí všeho druhu, bahnem nekorektních průpovědek,

pubertálními legráckami, kafem, zákusky z bufetu a po zvlášť těžkém vysílání i alkoholem. A takovou, řekněme, technickou místností ekonomické redakce, kde tenhle ventil ústí, je právě naše kancelář číslo 142. Místo, kde můžete mezi poradou a vysíláním v sedm večer zažít a dělat v podstatě cokoliv, aniž by to kohokoliv z přítomných nějak zásadně šokovalo. Míchat si kafe propiskou, spát pod stolem, porcovat koblihy nůžkama, převlíkat se, kouřit z okna, skrz otevřené dveře si s kolegou z protější kanceláře házet kopačkem, sledovat místo oběda Too Hot To Handle a do toho telefonovat ministrovi financí. A pak, o pár hodin později, v ten samý den národu sdělovat legislativní novinky týkající se penzijního připojištění. Normálka. Klasické úterý.

Po Vánocích to bývá prý v některých jiných, normálnějších zaměstnáních, trochu jako ve škole po prázdninách. Pár dní jste se s kolegy neviděli, všichni jsou ještě celkem odpočatí (podle počtu povinných rodinných návštěv) a v novém roce naladění na nový start. Na zpravodajství se tohle moc nevztahuje. Události se kromě Štědrého dne vysílají furt, a na ČT24 taky nemůžete úplně pustit Dařbujána a Pandrholu. I banální reportáž o zdobení perníčků v domově důchodců musí někdo natočit, napsat, ustříhat a odvysílat. V kanceláři se tedy opět potkáváme vyhořelí, jako svíčky na adventním věnci. Míra sarkasmu ale nijak nevybočuje z normálu. Díky bohu žádná nová pandemie mezi svátky nepropukla, na úrokové sazby nikdo nesahal, volno si na pár dní vzali naštěstí aspoň extremisté, násilničtí magoři i přírodní živly. Tudíž si můžeme dneska před poradou aspoň v klidu vypít kafe. V tom se rozrazí dveře, přehrávaným dramatickým krokem vchází kolega Filip.

„Propisku, honem! No, dělejte! PROPISKU!!!“ haleká a teatrálně máchá rukama, až si Julie poleje kafem hromadu starých tiskových zpráv na kraji stolu.

„Ježíš tady, co děláš, ty vole?!“ podávám mu nechápavě svou reklamní tužku Agrární komory se sloganem *Slepice roku 2008*.

„Mám číslo 27! Ale fofrem, než to zapomenu,“ sápe se po propisce a hned letí k nástěnce. Jo, takhle. Když totiž před pár měsíci umřel Dan Nekonečný, začali jsme ve volných chvílích vymýšlet možné hypotetické příčiny jeho posledního šavada-vadavsta. Seznam nadepsaný jako *RRRRRRRRRR.I.P.* už měl skoro dvě strany A4. Jako první tři nejpravděpodobnější scénáře byly žlutým zvýrazňovačem podtrženy:

- 1) *zadušení třpytkami ve spánku*
- 2) *vdechnutí delřina*
- 3) *samovznícení*

„Ty seš idiot, já myslela, že se něco stalo,“ utírala si Julie polité boty odličovacím ubrouskem.

„Taky stalo, už to držím od Silvestra,“ chechtal se Filip, zatímco do seznamu připisoval: *Masivní průnik divokého prsního ochlupení pod hrudní kost*.

„Ale hele, teď vážně. Já si stejně myslím, že mu prostě v jeden moment došlo, co to tady celý ty roky předváděl, a zkrátka ho z toho obyčejně kleplo. To by dávalo fakt největší smysl,“ rozvíjel kolega teorii dál.

„A tak to je trochu nuda, to tam nepiš, to ti neuznám ani za půl bodu,“ zpražila ho Julie, jako kdyby snad šlo o nějakou reálnou vědomostní soutěž.

„Hele, a myslíte, že se nechal spíš pohřbít ve žlutý blikající rakvi, nebo zpopelnit v soláriu?“ přisadila jsem si.

To už jsme se pubertálně hihňali všichni.

„Stoprocentně za b), určitě chtěl totiž rrrrrrrrrrrrozptýlit,“ strčil do dveří hlavu Vašek, šéf ekonomické redakce, který naše zásadní hypotézy evidentně slyšel až na chodbu.

„Hele, a že byste přišli taky někdo ráno nahoru na poradu, ať tam nejsem tak sám?“ doplnil šéf konverzačně.

„Já mám dneska volno,“ prohlásila Julie, a mezitím googlila *Pohřeb Daniela Nekonečného video*, aniž se na vedoucího vůbec podívala.

„A co tady smrdíš, v tom případě?“

Opřel se o její chatrnou židli.

„Dodělávám ten benzín na víkend. Hned, jak mi dají střížnu, tak tam jdu. Vlastně tady vůbec nejsem.“

„Oukej.“

„Co ty, drahuše?“

„Promiň, já dneska snad ani nemám žádnou výmluvu. Nebo mám, vlastně! Nemohla jsem zaparkovat zas. Tady na střeše není místo, a vzadu na trávě jsem dostala už třikrát pokutu. Nebylo by možný s tím fakt ale už něco udělat? Tohle přece nejde, už vydělávám jen na flastry a Eurest.“

„Tak jezdi metrem.“

„Vzpomínáš si, v kolik jsem tak jezdila do práce, když jsem ještě jezdila metrem? To bysme si tady takhle v 9:50 nepovídali.“

„A Filip?“

„Já jedu točit ty výdajový paušály, už jsem prakticky na cestě.“

Václav měl pocit, že se asi trochu přeslechl.

„Vždyť máš sundaný boty, hrnek v kávovaru a žereš tady smaženku?“

„No, to jo, já mám odjezd na plac 10:15, ale stihl jsem to nějak dřív.“

„Takže bys stihl i kousek porady.“

„Jako teoreticky samozřejmě jo, ale nechtěl jsem se trestat za to, že jsem byl výjimečně někde brzo.“

„Blondýny, mě z vás fakt klepne. Jednou.“

A tímto oslovením myslí šmahem nás všechny, bez rozdílu pohlaví nebo barvy vlasů.

„Každopádně se vrať brzo, prodal jsem tě domácím, odpoledne se staví na Letný vyhřívanej stan pro bezdomovce, tak je potřeba tam nabrat nějakou storku.“

„Ne, to ne, prosím! Houmlesáky už ne, šéfe, cokoliv jinýho,“ škemrá Filip s hlavou v dlaních.

„Co mu je?“ ptá se náš redakční padre zmateně.

„Von vyfasoval na Štědrej den repku o rozdávaní rybí polívky bezdomovcům...“

„... a jeho příma štáb, co na ten den schytl, si šel do tý fronty mezi potřebný stoupnout taky,“ doplňujeme se s Julií, protože už jsme tuhle taškařici jednou slyšely.

„A to ještě není celý. Technik si tam dokonce ještě vymohl zabalení další porce s sebou, že jako na druhý den. Málem jsem se propad hanbou. Příště si to natočím radši asi na mobil, nebo nevim.“

„Já tam zajedu, mám tam ve tři stejně jednoho anála na Hradčanský,“ nabídnu se a vysloužím si jen šéfův zdvižený palec a žádný údiv, anál je totiž běžná televizní hantýrka označující analytika neboli chytrou mluvící hlavu.

Je to sice pubertální, ale kdo z místního osazenstva není.

„Už jsem to našla!“ zvolá najednou Julie od svého monitoru.

Pustí video a vytáhne z počítače sluchátka, abychom tu velkoparádu slyšeli všichni. Scéna připomíná řeporyjskou cover verzi brazilského karnevalu.

Rád tančím tanec Hafanana.

Rád si zpívám Šalalala.

Sexy tanec Hafanana.

Tanečníci hledám Šalalala.

„Počkej, to je jako ten obřad? Kde to vlastně tenkrát měl?“ sleduju bizarní žlutou explozi okolo rakve.

„Normálně v Motole. Ale byl to úplnej festival, prej takhle křepčili několik hodin.“

„Ty krásno, tak to muselo být...“

„Neříkej to!!“

„NEKONEČNÝ...“

JAN (J)

„Ty seš taky kus debila, no jo, vole, Středočech, vole. Táhni zpátky na Kladno,“ sešlápl plyn, a taxík prudce vyrazil dopředu, aby podjel staříčkému Saaba. Zprava.

„Kampak jste říkal, že to letíte, mladej pane?“

„Do Štrasburku.“

„No jó, tak to si přivezete tyhlecty, ne...? Štrasberský uši! Perníkový. Hehe.“

„Pardon, asi nerozumím?“

Taxikář jen mávl rukou.

„Ále, to je fuk. Vtip. Fórky dělám, takový. Já jsem veselej člověk. Žádnou legraci nezkazim. Za to vy jste nějakej vážnej,“ řekl taxikář.

„Nezlobte se, já tam mám jednání, a ještě připravuju podklady.“

„Jo, vy ste nějakej tendleten... z tý Evropský komise?“

„Ta sídlí v Bruselu. Eurokomisař nejsem,“ odvětil manažer v tmavě modrém obleku. „Já...“

„Tak to je dobře. Protože to bych vás možná i vysadil, hehe,“ zachechtal se taxikář.

„Nenávidim tuhlectu chátru z Bruselu, nikým nevolenou, co si myslí, že nám bude diktovat, jak maj bejt zahnutý vokurky. A zakazujou nám žárovky a pořádný vysavače, abysme měli doma bordel. Tímhle voni se tam zabejvaj, jo, za naše peníze. To je fakt už vlastizrada, co ta naše vláda předvádí...“

Na semaforu blikla červená. V pomalejším pruhu vpravo vedle taxíku v klidu zastavil lahově zelený Saab, jehož řidič na ně pobaveně zamával. Zákazník mu z taxíku mávl zpátky, rozpačitě pokrčil rameny a věnoval mu pohled člověka, který se nemůže dočkat, až z téhle trapné situace unikne.

„Takovejch miliard, co jsme tam už nastrkali, a co z toho! Doufám, že vocad' brzo odejdeme, jako Maďarsko. Orbán jim to natřel teďka, hele. Ten se s nima nemazal,“ pokračoval taxikář.

To už si pasažér sundal brýle a promnul si dvěma prsty kořen nosu.

„Maďarsko ale neodchází z Evropské unie,“ podotkl muž.

„Ale jó, pakujou se. Zrovna dneska sem to čet na fejsbuku. Já to všecko sleduju, člověk si musí ty informace hledat sám. No, v televizi vám neřeknou nic samozřejmě, ty nesměj, že jo.“

Další darmožrouti,“ cedil mezi zuby šofér, a přitom vytáhl telefon.

„Jé, mně volá manželka, nebude vám vadit kdybych... Co?“

„No, ahójj, precino! Copa?“

„Ale jo, klidně si to vemte,“ utrousil ironicky pasažér, ačkoliv to bylo svolení v tu chvíli už úplně zbytečné.

„Jakej balíček? A co si zas vobjednávala? Jo, ty vantáče, tak to jo. Tak já to vyzvednu, až pojedu okolo D-boxu domu. Ale ať je vytřená chodba, precino, to ti povídám. Ne, jak včera. Hehe. Na letišťejedu. No. Jo, něco takovýho. Tak pa, puso, pa,“ hodí telefon do kastlíku u řadičí páky.

„Von na ně musí bejt člověk přísnej, aby nezvlčely, hehe. Chodba se musí vytírat každej den, na to já sem pes! Ale tohle bylo důležitý. Kdo vymyslel vantáče, ten by měl dostat Nobelovku, to vám teda povídám. A nám už voba docházej.“

„Vantáče?“

„No, jasně, ty na hajzlu. Učiněnej zázrak. Člověk položí klidně taaaakhle dlouhej podmořskej kabel, pak zmáčkne jednou pcsss, a je to hnedle jak v květinářství u Chládky. A Jiřina, jako moje žena, našla na internetu nějaký v letáku ve slevě, jenom jsme jich museli koupit vosumnáct. Ale tak to se neztratí, že jo.“

„To určitě ne,“ kouše se do tváře pasažér, který v tom momentě konečně zaklapl do desek všechna svoje lejstra, protože bylo nabíledni, že tady bude ještě legrace.

„A víte, že už se dělají i v no touch variantě?“

„Noutáče, jo?!“

„No, jistě, je to mnohem hygieničtější. Nic nemačkáte, tam je senzor, a když to zachytí pohyb, tak to automaticky uvolní tu vůni.“

„Á, tak to vim, to nechci, pane. To měl na hajzlu Libor, jako kámoš, já se u něj šel jenom vychcat, a jak jsem se nahnul dopředu, tak jsem schytl přímej zásah mezi voči. Jako kdybych dostal přes tlamu ibiškem, to vám povídám. Tak vylezu, napůl slepej, a říkám mu: *„Ty debile, to ti to nevadí?“* A víte, co mi řek? Prej: *„Já si sedám“*. Sedá si při chcaní. Kam ten svět spěje,“ kroutil hlavou taxikář.

„Ale jak znám tu Evropskou unii, jo, tak se beztak vsadím, že za pár let slavnostně voznámí, že tydlecty všechny vantáče jsou rakotvorný a chcát se musí výhradně vsedě, jakože kvůlivá rovnoprávnosti. No, nic. Poslední závora pane, a jsme tam.“

„To se skoro vsadím, že ne.“

„Prosim?“

„Že se nezakážou.“

„Jo, pane, japa vy mi to můžete zaručit.“

„To nemůžu, to je fakt. Ale můžu vám slíbit, že já pro to ruku nezvednu.“

„... ?!?!“

„No, kdyby se o tom hlasovalo v europarlamentu. Ve Štrasburku,“ pousmál se muž, když vystupoval z auta před Terminálem 2.

KAROLÍNA (K)

Koukala na tu žlutou zvadlou slupku se směsicí úžasu a znechucení.

„Další? Mein Gott,“ procedila mezi zuby.

Jestli na něco v mateřství nebyla Karolína připravená, tak to bylo právě množství banánů v různém stádiu rozjedenosti,

kteře se s příchodem potomka začaly v bytě objevovat. Sebrala banánové torzo z konferenčního stolku, a roh, kde si do rána nepovšimnuté poleželo, otřela rukávem. V kuchyni pak banán skrojila na prkýnku tak, aby konec byl aspoň rovný a neblemcaný, a slupka okolo nepovlávala. Žlutý pahýl pak přidala do plastové růžové misky na lince k dalším třem s podobným osudem, v různém stadiu zhědnutí.

„Nedáme to spíš do ledničky?“ ozvalo se jí za zády.

Lukáš. Kudrnaté, hrubé blondaté kučery mu trčely do všech stran, jako zatím vždycky po ránu za posledních zhruba pět let, co jsou spolu. Úplně nevinný dotaz, nad kterým by se obvykle ani nepozastavila. Obvykle. Jenže, co to je, to obvykle? To, když byli ještě jen sami dva? Před mateřskou? Jenže to už není žádné obvykle, teď je poslední dobou právě spíš obvyklé, že jí v podobných situacích píchne pod žebry. Zapomněl? Zase? Ne, on to fakt neví.

„Zlato, když to bude studený, ona to nebude jíst, pak,“ řekla mu a snažila se u toho tvářit co možná nejneutrálněji.

„Kdybys nebyl furt v luftě, a taky bys ji měl občas na starost, tak bys to dobře věděl,“ pomyslela si, ale neřekla to. Protože nechtěla dělat dusno.

A protože Lukáš není žádnéj blbec, je to skvělej chlap, kterej svoje dvě holky, jednu velkou a jednu malou, zbožňuje nade všechno. Tím si byla jistá nejen ona, ale i bez výjimky celé její okolí. Takže Karolína tenhle dodatek vyhodnotila jako úplně zbytečně jedovatý. Navíc v tuhle hodinu. Bylo sotva šest.

„Tak se to vždycky chvíli před tím vyndá, ne?“ promarnil Lukáš šanci dál to nekomentovat.

„Se to?“